

Organ Spółki Wydawniczej — Wychodzi dwa razy na tydzień.

Table with publication details: ROK IV, KURYTYBA, DNIA 12 STYCZNIA 1923., Nr. 4. Adres dla listów: — Curityba, Caixa Postal 155 — Adres Redakcji: Curityba, Avenida: Dr. Jayme Reis 115. — Paraná, Brasil.

NARZEKANIA NIEPIŚMIENNEGO.

Ja nie zazdroścę, chowaj mię Boże. Nic i nikomu na Bożym świecie, Jednego tylko zazdroścę może, Ze wy uczeni, pisieć umiecie.

Upieść wypisać słowo po słowie, Co marzą w myślach, co w sercu nozę, Karta rozumie, pióro wypowie!

(Do pamiętnika naszym kolonistom, którzy saniedbują i nie uczą swych dzieci)

WALNY ZJAZD Związku „OŚWIATA“

odbędzie się dnia 21-GO STYCZNIA tego roku w Kurytybie w sali Towarzystwa Tadeusz Kościuszko — Łączność i Zgoda przy ulicy Ebano Pereira. Początek o godzinie 2-giej po południu.

RODACY! Współpracownicy w znożnej pracy i działalności szerzenia oświaty w duchu katolickim, wśród swoich nieraz tak bezradnych i opuszczonych Rodaków!

SIEROTY.

POWIEŚĆ Z NIEDAWNYCH CZASÓW

88

Stary Korpak tupnął nogą w podłogę i zawołał: — Wy wiecie, wy wiecie! — Niestety wiemy, że jesteś nierozumna i rodziców słuchać nie chcesz.

— Jeżeli wiesz, to gadaj, co wiesz Skoro nie powiesz, będę cię uważała za podłego oszczercę. — No, no, kamuj się dziewczucho — zawołał nauczyciel, ażebym się nie zapomniał.

dk, a także Was Rodacy, którzyście zyczliwie nas wspierali w tym pierwszym roku naszego oświatowego poczynania. Nie zawsze roztropną jest rzeczą głosić, co się już zrodziło, ale na zjeździe przekonacie się, że »Oświata« spełnia swoje zadanie i w przyszłości spełniać je będzie.

Program Obrad

II-go Walnego Zjazdu »Oświaty« w Kurytybie, dnia 21-go stycznia bieżącego roku.

- 1) Otwarcie; 2) Wybór prezydium: przewodniczącego, sekretarza i dwóch ławników; 3) Odczytanie protokołu z poprzedniego zjazdu; 4) Sprawozdanie zarządu; 5) Sprawozdanie komisji rewizyjnej; 6) Dalszy plan działalności »Oświaty«; 7) Kursy Nauczycielskie; 8) Szkoła wyższa w Kurytybie; 9) Bursa dla chłopców; 10) Szkoły gospodarze Sióstr i ich znaczenie dla wychodźstwa; 11) Kółka rolnicze a »Oświata«; 12) Rewizja statutów; 13) Uzupelnienie zarządu; 14) Wolne wnioski.

DLACZEGO PIŁSUDSKI NIE PRZYJAŁ GODNOŚCI PREZYDENTA POLSKI.

Dnia 4-go grudnia 1922 roku na zebraniu ministrów, wygłosił Naczelnik Piłsudski obszerną mowę, w której uzasadnił, dlaczego nie może przyjąć prezydentury.

Podziękowawszy ministrom za dotychczasową życzliwość, zaznaczył, by przy wyborze przyszłego prezydenta zwrócili szczególniejszą uwagę na charakter

osobisty, gdyż konstytucja polska tak wielką jak i mała, z był ograniczona ruchliwszy charakter prezydenta. I dopiero 3-go grudnia, a więc w przededniu zebrania przy ponownem studjowaniu, dowiedział się Piłsudski »rzeczy zgoła nieoczekiwanej«.

władzę bezwładną, w innym ograniczoną, lecz ostatecznie pociesza się Piłsudski i mówi: „Rozumiem, że poza Ameryką wszędzie istnieje to samo, zatem żyć z tem można, a skoro konstytucja nasza tak każe, to i trzeba.“

Potem wydobyl p. Piłsudski z konstytucji grożące mu kary za zdradę państwa. pogwałcenie konstytucji i t. d. Zupełną swobodę daje prezydentowi konstytucja w sprawie reprezentacji czyli przedstawiania państwa, lecz tu „znowu brakowało pieniędzy, i w sprawie władzy nad wojskiem też z konstytucji niezadowolony p. Piłsudski. Jakże sobie więc radził w rządach, pyta się każdy mimowolnie? I na to p. Piłsudski ma odpowiedź: „Nie chcę ukrywać, że tę nadzwyczajną władzę, którą wówczas miałem w ręku, wyzyskiwałem wówczas w całej pełni, nie pyłając o to nikogo, nie będąc o to prze nikogo zaczepiany.“

Wogóle znicował całą konstytucję Polski p. Piłsudski a w końcu poprosił swoich zwolenników, by jego wyboru na prezydenta nie podnosili bo „właściwy człowiek ma być na właściwym miejscu“. W końcu rzekł: „Proszę wysłuchać rady, na mnie

Stary Korpak spogląda na Jagusię i myśli: — O teraz sobie siedzi jak niebohatko, trzech złotych nie umiejące, jak baranek. I kłóby się domyślał, że w tym baranku tyle energii! Te kobiety, te kobiety... Nakońca matka przerwała milczenie, pytając syna o stosunki w jego wsi.

Niedługo też zaczął się żegnać z rodzicami, a do Jagusi rzekł: — Bądź zdrowa a mój najlepszy rozum, abyś po czasie nie żalowała. Jagusia nic nie odpowiedziała na to, tylko spojrzela na brata wzrokiem smutnym, jakby żałowała, że brat mało ma wyrozumienia dla niej.

proszę nie głośować, proszę wy-

brać ożwioka, któryby miał cięż-

Cała ta mowa pożegnana by-

My uważamy to przykre i nie-

WIDMO NOWEJ WOJNY W EUROPIE.

Anglja nie może przeboleć

Skoło go, ujrzał, zapłtał zaraz

Tak, tak, Teodor.

ryżu stałe sprzeciwiali się z-

Włosna może przynieść nową

robotnikowi nie zwrócę pięćdziesiąt

100. Franciszek Mack.

do parlamentu Rzeszy rozwinął

Przeciw Trampczyńskiemu wy-

NOWY MARSZAŁEK SEJMU.

depce je, krusząc na proch. Cały ogród

Ciąg dalszy nastąpi

skiego Śmiarowskiego człowie-

METROPOLITA SZEPTYCKI W EUROPIE.

Z Brazylii. Kurytyba.

TRZECI WALNY ZJAZD KULTURY W KURYTYBIE.

Przyjazd senatora

tałów, podobnie jak różne kon-

Rzeczywiście, tarcia handlowe

Cenzura rządowa zaczyna dzia-

Ze świata.

Francja.

JAK NIEMCY CHCIAŁY UŚPIĆ CZUJNOŚĆ FRANCJI.

Niemcy w prawdzie przy-

Niemcy

Rząd w Niemczech zwolnił

BANCO NACIONAL DO COMMERCIO

ROK ZAŁOŻENIA 1915 — CENTRUM W PORTO ALEGRE
Kapitał Zakładowy 25,000,000 - Rezerwy 19,417,280\$050
SIEDZIBA FILJI W KURYTYBIE, WE WŁASNYM
GMACHU:

Rua 15 de Novembro N 41 - Róg ulicy Mar. Floriano
Adres dla telegramów: » B A N M E R C I O «
Caixa Postal 136

Posiada 53 filij w najgłówniejszych miastach stanu Rio Grande do Sul, 8 w stanie Santa Catharina: we Florianopolis, Joinville, Blumenau, Lages, Itajahy, Porto União, Laguna i Brusque.

5 w stanie PARANA: W KURYTYBIE, Ponta Grossa, Rio Negro, Paranaíba i Guarapuava.

2 w stanie Matto Grosso: w Corumbá i Campo Grande.

Pracuje za pomocą rozległej sieci korespondentów w kraju i zagranicą. Potrąca weksle i czeki w walucie krajowej i zagranicznej.

Udziela pożyczek, skupuje i sprzedaje waluty.

Wystawia nakazy płatnicze listownie, czekami lub telegraficznie do wszelkich miejscowości w kraju i zagranicą.

Zajmuje się ściąganiem długów handlowych.

Przyjmuje wkładki na rachunek bieżący (conta-corrente), za wypowiedzeniem i na stały termin, płacąc korzystne procenty.

Utrzymuje osobny oddział waledek ludowych, uznany przez Radę Federalną dla drobnego przemysłu, przyjmując wkładki od 21\$000 do wysokości 5,000\$000, wypłacając zaś do wysokości 1,000\$000 tygodniowo bez poprzedniego wypowiedzenia.

Przyjmuje kusstowności, walory, police i t. p. celem przechowania, na co przeznaczony jest obszerny i mocny dom pewny.

Zajmuje się ściąganiem rachunków i zaległości z urzędów skarbowych, federalnych, stanowych i municypalnych; zakładów fabryk, handlow i t. p.

7

BACZNOŚĆ!

APTEKA POLSKA

Danielewicza & Ski

Rua 15 de Novembro 5 — Kurytyba.

Wykonanie recept sumienne

Ceny umiarkowane

SPRZEDAŻ HURTOWNA I DETALICZNA

Dr. MIROSLAW SZELIGOWSKI

BYŁY ASYSTENT KLINIK EUROPEJSKICH

LEKARZ I OPERATOR

KURYTYBA — RUA S. FRANCISCO N. 25.

Leczy podług najnowszych sposobów.
WYKONUJE WSZELKIE OPERACJE CHIRURGICZNE.
Chorych zamiejscowych przyjmuje na leczenie i pobyt w klinice. Dokonuje badań i leczy promieniami Roetgena. Posiada własne laboratorium do badań chemicznych i mikroskopowych oraz do badań krwi na choroby ukryte.
ZAMIEJSCOWYM UDZIELA INFORMACJI LISTOWNIE

A VENCEDORA

FABRYKA KARMELKÓW I OUKIERKÓW W NAJLEPSZYCH GATUNKACH I W PAPIERKI OWIJANYCH:

Malinowych, kokosowych, mętowych, cytrynowych, ananasowych, truskawkowych, bananowych, mlecznych i dużo innych. Prócz tych mam inne jeszcze gatunki specjalne nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych.

Upraszam Szan. Rodaków o łaskawe przekonanie się o tem, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie

Franciszek Łachowski

36

CURITYBA — Rua Cabral N 53 — PARANA

Chcecie kupić tanio?

NACZYNNIA PORCELANOWE, ŻELAZNE, NARZĘDZIA ROLNICZE, FARBY, OLEJ, DROBNE RZECZY, SZKŁO DO OKIEN i t. d. — ŻELAZO W SZTABACH.

Kupujcie tylko

W **CASA VERMELHA**
Rua José Bonifacio N. 15. 11

Sociedade Commercial Limitada (Hurtownia Polska)

Komis, konsygnacje, reprezentacje, import, eksport i rachunek własny.

Biuro otwarte od godziny 8-ej do 11-ej przed południem i od 1-ej do 5-ej po południu.

ULICA BARÃO DO RIO BRANCO N 103 — CAIXA POSTAL 200
CURITYBA — PARANA.

Dr. Carlos Heller

Wszechstronna Klinika

Specjalne leczenie chorób wenerycznych, i pęcherza (Cystitis Gonorrhoe).

GODZINY PRZYJĘĆ:

Od 1-ej do 4-ej: Praça Tiradentes N 57 (nad apteką „Minerva“).

CASA IDEAL

CURITYBA — RUA JOSÉ BONIFACIO N 9 — PARANA
W pobliżu Katedry

Przybywając do Kurytyby nie omiatajcie odwiedzić naszego sklepu obuwia. Ponieważ posiadamy własną fabrykę obuwia, jesteśmy w stanie obsłużyć każdego fregęza wedle gustu i życzenia.

Prócz obuwia najrozmaitszego gatunku prowadzimy także wielki skład

pończoch, gum, farb, sznuwaków i cholewek.

Zwracamy uwagę, że wwo fabryce wszelkie ceny na obuwie są o wiele

tańsze, niżli w poszczególnych sklepach, zaletnych od fabryk.

KORZYSTAJCIE Z OKAZJI!

Silę Herkulesa

dodaje piwo z browaru

ATLANTICA

przewyższające wszystkie
inne.

10

CURITYBA

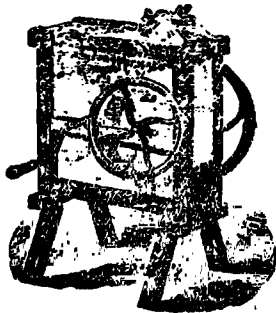
CAIXA POSTAL 140

Casa Metal

CURITYBA

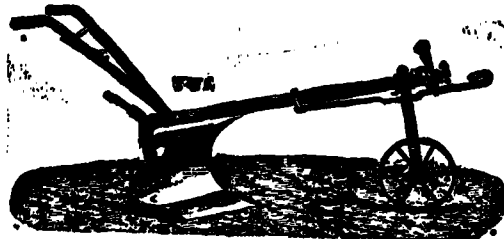
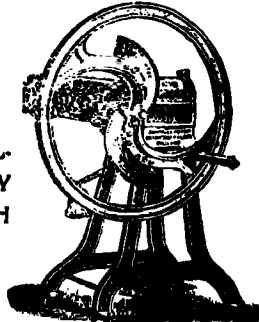
RUA 15 DE NOV. 44

Jose Hauer Junior & Cia.

Plugi, Bronze i Maszyny Rolnicze

NADESZY ŚWIEŻO W WIELKIM WYBORZE. WYROBY RUDOLF SACK I INNYCH FABRYK. ... TANIO DO NABYCIA.

FR. DERGINT

LIGA

czyli POWSZECHNY ZWIĄZEK NARODÓW

i jej zadania względem ludzkości DO NABYCIA U FRANCISZKA DERGINTA — Rua Dr. PEDROZO 140 — CURITYBA.

Cena z przesyłką 5\$000

62

Szkola kroju i szycia!

M. SOBANSKIEJ

Wycieczki panny kroju i szycia podług systemu francuskiego i angielskiego, gruntowna nauka prasowania i modelowania. Panny z kolonii mogą zależeć całodziennym utrzymaniem przy szkole.

Ulica Mar. Floriano Peixoto N 233
CURITYBA — PARANA. 12

Podaję do wiadomości Szanownych Rodaków, że z dniem 5-go lipca otworzyłem przy ulicy São Francisco N. 56 (esquina rua Barão do Serro Azul) w Kurytybie

Gospodę Polską

w której Szanowni Rodacy znajdą za umiarkowaniem wynagrodzeniem wygodnie urządzone pokoje i kuchnię smaczną i zdrową. — Przyjmuję stałych stołowników za umiarkowaniem wynagrodzeniem.

BEZPŁATNA KAPIEL GORĄCA I ZIMNA

56

Artur Gostawski

KOLONIZACJA

Na nowej bardzo kwitnącej kolonii »Bom Sucesso« sprzedaje się pierwszej klasy ziemi herwalowe i bardzo urodzajne ziemi do sadzenia.

Kolonia »Bom Sucesso« jest węzłem łączącym drogi Florianopolis — Blumenau — Timbo-Itayopolis — Mafra.

Nadto są do sprzedania: Fazendy 50 alkrowe, 100 alkrowe i 200 alkrowe. Każda fazenda ma kemp, herwa mata i ziemię uprawną. — KUPUJCIE!

Bliższych informacji udziela agencja kolonizacyjna.

Germano Ortel
Itayopolis, Estação Mafra, Santa Catharina. 19

JACEK DROMLEWICZ

LEKARZ- DENTYSTA.

Zęby sztuczne z podniebieniem i bez podniebienia w złocie i kauczuku. Plombowanie, wyjmowanie zębów bez bólu. Robota pierwszorzędna. CENY PRZYSTEPNE.

64

Curityba — Rua Riachuelo N. 8.